

پایایی و ساختار عاملی مقیاس جهت‌گیری هدف معلم برای تدریس

زهرا نقش^۱، زهرا رمضانی خمسی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۴/۰۳

تاریخ وصول: ۱۳۹۸/۰۳/۲۱

چکیده

هدف این مطالعه بررسی ساختار عاملی و پایایی پرسشنامه جهت‌گیری هدف معلم بود. به این منظور ۳۰۰ معلم پایه اول تا ششم ابتدایی به صورت تصادفی خوش‌های طبقه‌ای از میان معلمان مقطع ابتدایی شهر تهران انتخاب شدند و به مقیاس جهت‌گیری هدف باتلر (۲۰۰۷) پاسخ دادند. این تحقیق توصیفی و از نوع اعتباریابی است و ساختار عاملی پرسشنامه توسط تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی و پایایی ابزار توسط آلفای کرونباخ و روش آزمون-بازآزمون مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس راه حل‌های ۴ عاملی را نشان داد که ۵۱/۳۳ درصد از واریانس کل را تبیین کرد. نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی شاخص‌های برازش خوب مدل را نشان داد. آلفای کرونباخ کل مقیاس برابر ۰/۸۲ به دست آمد و ضریب همبستگی در روش آزمون-بازآزمون ۰/۷۲ به دست آمد که به طور کلی نشان‌دهنده پایایی قابل قبول است. به طور کلی نتایج نشان‌دهنده برازش خوب مقیاس جهت‌گیری هدف باتلر در جامعه ایران و پایایی مناسب این پرسشنامه است که می‌توان از آن برای تعیین جهت‌گیری هدف معلمان استفاده نمود.

واژگان کلیدی: ساختار عاملی، پایایی، جهت‌گیری هدف معلم.

۱. استادیار روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول) z.naghsh@ut.ac.ir

۲. کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه الزهرا (س)، تهران، ایران

مقدمه

نظریه جهت‌گیری هدف^۱ یکی از بر جسته‌ترین دیدگاه‌های نظری در در ک انجیزه پیشرفت دانش آموزان بوده است. جهت‌گیری هدف به عنوان دلایل و مقاصدی که فرد برای گرایش یا در گیر شدن در تکالیف برای خود مشخص می‌کند، تعریف می‌شود (پتریچ^۲). مطابق با این دیدگاه نظری دانش آموزان دلایل متفاوتی برای در گیر شدن یا نشدن در فعالیت‌های یادگیری و نیز معیارهای متفاوتی برای ارزشیابی و قضاوت درباره شایستگی‌های خود دارند (ایمز^۳، ۱۹۹۰؛ آردن و تورنر^۴، ۲۰۰۵). تا سال‌های ۱۹۹۶-۱۹۹۷ پژوهش‌ها در خصوص نظریه اهداف بر دو رویکرد هدفی، اهداف تحری و اهداف عملکردی تأکید داشتند (ایمز، آرچر^۵، ۱۹۸۸ و نیکولز^۶، ۱۹۸۹). دانش آموزان با اهداف تحری دغدغه یادگیری، فهم مطالب و حل مسئله دارند در حالی که دانش آموزان با اهداف عملکردی بر پیشی گرفتن از دیگران متمرکزند (پکران، الیوت و مایر^۷، ۲۰۰۹). تمایز بین این اهداف پیش‌رفت محدود بود و الگوهای متنوع در پیامدهای شناختی، انگیزشی و یادگیری یادگیرندگان را تبیین نمی‌کرد. در نتیجه پس از مدتی با افزوده شدن بعد رویکرد-اجتناب به طبقه اهداف عملکردی به یک مدل سه گانه تبدیل شد (الیوت و هاراکوییک^۸؛ ۱۹۹۶). میدلتون و میگلی^۹، ۱۹۹۷؛ اسکالویک^{۱۰}، ۱۹۹۷؛ اسکالویک، والاس و اسلتا^{۱۱}، ۱۹۹۴) دانش آموزان با جهت‌گیری هدفی عملکردی-رویکردی، بر عملکرد بهتر دوستان خود تکیه دارند در حالی که دانش آموزان دارای جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی بر عدم عملکرد بد در مقایسه با دوستان خود متمرکزند (بارون^{۱۲} و همکاران، ۲۰۰۶).

-
1. goal orientation theory
  2. Pintrich
  3. Ames
  4. Urdan, Turner
  5. Archer, Nichols
  6. Nichols
  7. Pekrun, Elliot, Maier
  8. Elliot & Harackiewicz
  9. Middleton, & Midgley
  10. Skaalvik
  11. Valas, Sletta
  12. Barron, Evans, Baranik, Buvinger

مطالعات زیادی به مطالعه انگیزه دانش آموزان برای یادگیری پرداخته‌اند ولی مطالعات در مورد انگیزه معلم برای تدریس کم است که شاید دلیل آن تعداد اندک چارچوب‌های مفهومی مقبول باشد (باتلر ۲۰۰۷؛ وات و ریچاردسون^۱ ۲۰۰۸ الف). باتلر، از نظریه اهداف پیشرفت که برای درک انگیزه دانش آموزان برای انجام تکالیف مدرسه مفید واقع شده است، به عنوان چارچوبی برای مفهوم‌سازی انگیزه تدریس استفاده کرد باتلر (۲۰۰۷).

نظریه‌پردازان نظریه اهداف پیشرفت بین اهداف تبحیری^۲، یادگیری یا تکلیفی که دانش آموزان را به سوی تلاش برای کسب مهارت و دانش سوق می‌دهد با اهداف عملکردی^۳ که دانش آموز را به سمت به رخ کشیدن برتری یا پنهان نمودن خصف سوق می‌دهد یک تمایز عمده قائل می‌شوند (ایمز و ایمز^۴ ۱۹۸۶؛ دوک^۵ ۱۹۸۶؛ نیکلز^۶ ۱۹۸۹). اگرچه بسیاری از محققان در به کارگیری دو هدف تبحیری و عملکردی، دنباله‌روی ایمز و آرچر^۷ (۱۹۸۸) هستند، باتلر (۲۰۰۰، ۲۰۰۷) اظهار می‌کند که واژگان هدف تبحیری و هدف توانایی^۸ (مثل ایمز و ایمز ۱۹۸۴) بهتر می‌توانند تفاوت عمدہ‌ای که مورد تأکید همه نظریه‌پردازان هدف است را ترسیم کنند؛ یعنی تفاوتی که میان تلاش برای کسب شایستگی و تلاش برای نمایش یا اثبات توانایی وجود دارد (به نقل از گرانت و دوک^۹ ۲۰۰۳؛ اردان و میهر^{۱۰} ۱۹۹۵).

به طور کلی، پیشرفت یک کشور در اولین مرحله به نظام آموزشی آن وابسته است. در نظام آموزشی موفق معلمان نقش بسیار مهمی دارند و اعتقاد بر این است که عملکرد خوب دانش آموزان به کارایی نحوه تدریس معلمان آنها وابسته است. عملکرد شغلی معلمان یکی از مهم‌ترین عوامل در تسهیل یادگیری دانش آموزان است (سلامت، سمسو و کمالو، ۲۰۱۳). عملکرد شغلی معلمان به صورت وظایفی تعریف می‌شود که توسط معلم در یک دوره زمانی خاص و در یک مدرسه برای دستیابی به اهداف سازمانی انجام می‌گیرد.

1. Watt & Richardson
2. task goals
3. Performance
4. Ames & Ames
5. Dweck
6. Nicholls
7. Archer
8. Mastery & ability
9. Grant & Dweck
10. Urdan & Maehr

عملکرد شغلی بالا بیانگر کیفیت آموزشی یک مدرسه است. بدون تردید معلمان از مهم‌ترین متخصصان برای آینده جامعه به شمار می‌روند و بدون وجود آن‌ها نظام آموزشی کارایی لازم را ندارد (سلامت و همکاران، ۲۰۱۳). در مقاله‌ای که توسط باتلر در سال ۲۰۰۷ انجام شد، تمرکز و پژوهش روی انگیزه معلمان به جای دانش آموزان بود. پیش‌تر از این‌ها برای مدتی طولانی اغلب پژوهش‌ها در زمینه روانشناسی آموزش انگیزه دانش آموزان را مورد بررسی قرار می‌دادند و به انگیزه در معلمان توجهی نداشتند ولی مطالعات هم‌زمان معلم و دانش آموز نشان داده است که انگیزه معلم‌ها و اهداف آن‌ها بیشترین نقش رو در ایجاد انگیزه و نهایتاً موفقیت دانش آموزان دارند. در حالی که تمامی تحقیقات قدیمی همگی به طورستی به موضوع انگیزه دانش آموز پرداخته‌اند و این باعث شده که چهار چوب نظری منسجم برای بررسی اهداف موفقیت در دانش آموزان وجود نداشته باشد و در تحقیقات اخیر نشان داده شده است که تفاوت‌های شخصی‌ای که در معلم‌ها وجود دارد مثل شایستگی، توانایی ادراک، ارزش گزاری‌های آموزشی آن‌ها و ... بر روی کیفیت انگیزه دانش آموزان بسیار مؤثر است. لذا باتلر (۲۰۰۷) در راستای پیشنهاد خود یک مقیاس برای جهت‌گیری هدف شغلی طراحی و اجرا کرد و چهار نوع جهت‌گیری را به دست آورد که عبارت‌اند از: تبحر گرایی، تبحر گریزی، عملکرد گرایی و عملکرد گریزی. با توجه به انواع جهت‌گیری باتلر عقیده دارد معلمان در مدرسه و در شغل خود در پی پیشرفت و موفقیت هستند، اما معنای پیشرفت و موفقیت برای افراد گوناگون متفاوت است. برخی به رشد صلاحیت‌ها و شایستگی‌های خود می‌اندیشند (تبحر گراها) و برخی، روزی را موفقیت‌آمیز می‌دانند که در آن تلاش کمتری انجام دهند مثلاً اظهار می‌کنند تمایل دارند که کار چندان سختی نداشته باشند (تبحر گریزی)؛ و همچنین نیز باتلر (۲۰۰۷) در ادامه توصیف ویژگی‌های انواع هدف گرایی شغلی معتقد است که معلمان تبحر گرا از راهبردهای کمک خواهی به خوبی بهره می‌گیرند که این عامل منجر به بهبود در حرفة، افزایش دانش و کارآمدی می‌شود. برخلاف این دسته از معلمان، آن دسته از معلمانی که رویکرد عملکرد گریزی دارند از درخواست کمک کردن اجتناب می‌کنند و آن را عدم توانایی تلقی می‌کنند. درباره پیوند جهت‌گیری هدف شغلی معلمان با سایر متغیرها یافته‌ها حاکی از آن هستند که انواع جهت‌گیری هدف با میزان سرمایه‌گذاری فرد در کار مدرسه و در گیری با

حرفة، یادگیری دانش آموزان، انگیزش، فرسودگی شغلی، میزان علاقه به تدریس و بهزیستی روانی در رابطه است (رتلسدورف^۱ و همکاران، ۲۰۱۰).

از آنجا که معلمان افرادی هستند که هم خواندن را به افراد می‌آموزند و هم از نزدیک‌ترین و مرتبط‌ترین افراد در ارتباط با مطالعه‌های نخستین دانش آموزان هستند بدون شک رفتار و کردار آن‌ها می‌تواند بر نگرش دانش آموزان نسبت به مطالعه مهم باشد، همچنین موفقیت هر نظام آموزشی در حد تعیین کننده‌ای می‌تواند به دانش و مهارت‌های حرفة‌ای معلم بستگی داشته شد. در نظر ژاپنی‌ها شایستگی هر کشوری به اندازه شایستگی معلمان آن جامعه است؛ و از این‌رو می‌توان گفت، معلم مهم‌ترین عضو نظام آموزشی در فرایند یاددهی-یادگیری و معمار اصلی نظام آموزشی است (نادری، ۱۳۸۹)؛ و از این‌رو، همه ویژگی‌های معلمان می‌تواند در رفتارها و نگرش دانش آموزان تأثیرگذار باشد. همچنین، در آرمان‌هایی که از سوی صاحب‌نظران برای نظام‌های تعلیم و تربیت مطرح می‌شود، از معلم به عنوان نقطه اتکا هر تغییر و تحولی یاد می‌شود (مهر محمدی، ۱۳۷۹) و وظیفه اصلی معلم را تبدیل فرد به شهروندی جهانی می‌دانند، شهروندی که متعلق به جامعه بین‌الملل در حال شدن است (درانی، ۱۳۸۴). باتлер (۲۰۰۷) مدرسه را در حکم میدان پیشرفت نه تنها برای دانش آموزان بلکه برای معلمان نیز می‌داند و کاربرد نظریه جهت‌گیری هدف را برای مطالعه انگیزش معلمان پیشنهاد می‌نماید. باتлер (۲۰۰۷) پیشنهاد کرد تئوری اهداف پیشرفت ممکن است چارچوبی نویدبخش برای مفهوم‌سازی انگیزه معلم ارائه کند. او استدلال کرد که کلاس درس نه فقط برای دانش آموز بلکه برای معلم نیز یک حوزه دستاورده است که معلم در آن در تلاش برای موفقیت شغلی است؛ اما موفقیت برای معلم ممکن است تعریف دیگری داشته باشد، به عنوان مثال، دنبال دستیابی به اهداف مختص به خود باشند و اهداف دستاورده آن‌ها در راستای تدریس باشد (باتлер، ۲۰۰۷). باتлер دریافت که پاسخ معلمان به مقیاس خود - گزارشی جهت‌گیری هدف برای تدریس که روی چهار عامل بارگیری شده بود با اهداف شناسایی شده قبلی متناظر هستند: الف) یادگیری و توسعه شایستگی حرفة‌ای ب) نشان دادن توانایی برتر در تدریس ج) اجتناب از نشان دادن فرودستی در توانایی تدریس (گرایش هدف توانایی - اجتنابی) د) سپری کردن روز با کمترین تلاش (گرایش هدف کار - اجتنابی)، (باتлер، ۲۰۰۷).

مطالعات زیادی به بررسی جهت گیری هدف در معلمان پرداخته‌اند (برای مثال استلیتنر^۱؛ گود و بروفی^۲؛ پینتریچ^۳ و همکاران، ۱۹۸۶) در این مطالعات پیشنهاد می‌کنند که معلمان در میزان تمایل به تبحر یا ساختار هدف عملکرد کلاسی با هم تفاوت دارند. این اتفاق نظر وجود دارد که معلمان با دادن تکلیف‌های چالشی و معنادار به دانش آموزانشان، در صدد ایجاد ساختار هدف تبحری^۴ هستند؛ منظور تکالیفی است که تفکر نقادانه و یادگیری را ترویج می‌کنند، ایده‌های غیرمرسم و خطاهای دانش آموزی را به متزله فرصتی برای یادگیری بیشتر می‌بینند و ارزیابی دانش آموز بر بنای هنجارهای فرد-محور را بیشتر می‌پسندند مثل پیشرفت نسبی در مقایسه با دستاوردهای قبلی دانش آموز را بیشتر می‌پسندند (ایمز، میدگلی ۱۹۹۳، ۲۰۰۲). بر عکس، معلمان با پافشاری روی یادگیری تحت الفظی، تکالیفی با منحصرآیک پاسخ درست، اجرای مکرر آزمون، تشویق رقابت بین دانش آموزان و تأکید روی هنجارهای ارجاعی اجتماعی^۵ که شاگردان را در مقایسه با یکدیگر رتبه‌بندی می‌کند، یک ساختار هدف عملکردی ایجاد می‌کنند.

میدگلی و همکاران (۲۰۰۰) مقیاس خود - گزارشی اقدامات تبحر - گرا و عملکرد - گرای معلم را تدوین کرده‌اند. این مقیاس به ارزیابی میزانی که معلم روی تلاش و پیشرفت تأکید دارد و همچنین میزان تکلیفی که مطابق علاقه و توانایی شاگردانش در نظر می‌گیرد و یا بر روی رقابت میان فردی^۶ و اهمیت نمایش توانایی برتر تأکید دارد می‌پردازد. (بومرت و کولر، ۲۰۰۰؛ بومرت و همکاران، ۲۰۰۴) معتقدند، این مقیاس برخی از خصوصیات تدریس تبحر - گرا و عملکرد - گرا را در نظر نمی‌گیرد به خصوص مقدار تکالیف چالشی و انگیزانده، تأکید روی تفکر مستقل و نقادانه، استقبال از ایده‌های نو توسط معلم یا بر عکس، تأکید روی یادگیری تحت الفظی و اهمیت دادن به تنها یک روش صحیح برای رسیدن به یک جواب صحیح توسط معلم را نمی‌ستجد؛ و همچنین معتقدند، تعریف واحدی از تدریس خوب وجود ندارد اما تا حدودی در این مورد، مبنی بر اینکه مقدار محرک شناختی^۷ فراهم

-
1. Astleitner
  2. Good & Brophy
  3. Pintrich, Cross, Kozma, & McKeachie
  4. mastery goal structure
  5. social reference norms
  6. interpersonal competition
  7. cognitive stimulation

شده توسط معلم و میزان پرورش خودمختاری شناختی^۱ نقش مهمی در حمایت از یادگیری جامع دانشآموزان ایفا می‌کند، اتفاق نظر دارند (بومرت و کولر، ۲۰۰۰؛ بومرت و همکاران، ۲۰۰۴) در مطالعه پیش رو علاوه بر سنجش تعلیم تبحر - گرا و عملکرد - گرا، یک مقیاس خود - گزارشی نیز تدارک دیده شد تا فراهم آوردن محرك شناختی و خودمختاری شناختی را توسط معلم ارزیابی کند. مقیاس خود - گزارشی باتلر (۲۰۰۷) برای سنجش جهت‌گیری هدف معلمان طراحی شده است، از این‌رو در این پژوهش این مقیاس یک خود گزارش دهی معلم است که میزان جهت‌گیری هدف معلم برای تدریس را نشان می‌دهد. با توجه به اهمیت یافته‌های مربوط به مقیاس جهت‌گیری هدف معلم در مدرسه و تأثیر آن بر تدریس انتظار می‌رود که چنین ابزاری بتواند باعث ترقی تحقیقات شود و ترویج و درک طبیعی جهت‌گیری هدف معلم نسبت به تدریس را نشان دهد؛ بنابراین هدف این مطالعه گسترش هنجاریابی و گسترش مدل باتلر از گرایش‌های هدف معلم برای تدریس است...

روش

این مطالعه توصیفی و از نوع اعتباریابی است. جامعه این پژوهش کلیه معلمان پایه اول تا ششم مقطع ابتدایی مناطق یک تا نوزده شهر تهران است؛ که از این جامعه نمونه‌ای شامل ۳۰۰ معلم به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشای چند مرحله‌ای انتخاب شدند بدین ترتیب که در ابتدا مناطق ۲، ۳، ۶، ۱۲، ۱۵ و ۱۸ شهر تهران به صورت تصادفی انتخاب و به عنوان خوش‌اصلی در نظر گرفته شد و از هر منطقه، چهار مدرسه به صورت تصادفی انتخاب شد سپس همه معلمان هر شش پایه تحصیلی در مدارس به مقیاس جهت‌گیری هدف معلمان پاسخ دادند درنهایت، داده‌های مربوط به ۳۰۰ نفر مورد تحلیل قرار گرفت (متوجه سابقه تدریس = ۱۸/۱۳؛ انحراف معیار = ۱۱/۳۴؛ متوسط سن = ۴۷/۶۰؛ انحراف معیار = ۹/۶۴)

ابزار پژوهش: مقیاس باتلر (۲۰۰۷) به زبان فارسی ترجمه گردید سپس پرسشنامه ترجمه شده توسط دو متخصص رشته زبان انگلیسی با روش ترجمۀ معکوس به انگلیسی برگردانده شد. پس از تأیید عدم تغییر مفاهیم بر اثر ترجمۀ توسط اساتید، به منظور بررسی روابی محتوایی مقیاس در اختیار ۱۰ نفر از متخصصان قرار گرفت. برای بررسی اعتبار ساختار

-
1. cognitive autonomy
  2. Baumert & Koller
  3. Baumert et al.

پرسشنامه از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده شد. این پرسشنامه ۱۶ گویه‌ای توسط باتلر (۲۰۰۷) برای سنجش جهت‌گیری هدف معلمان ساخته شد. معلمان در پاسخ‌گویی به این پرسشنامه باید میزان موافقت خود با ۱۶ عبارت را بر یک طیف ۵ تایی از یک (اصلاً موافق نیستم) تا ۵ (کاملاً موافق) مشخص کنند. نمونه گویه برای اهداف تحری^۱ عبارت است از: "من چیزهای جدیدی در مورد تدریس یا در مورد خودم به عنوان معلم یاد گرفته‌ام، من برای حل مسائل کلاس سخت تلاش می‌کنم و درنهایت موفق می‌شوم"^۲; برای گرایش رویکرد - توانایی^۳: "نمرات امتحان کلاسی شاگردان من بهتر از معلمان دیگر است، مدیر مدرسه معتقد است که توانایی تدریس من بهتر از سایر همکاران است"^۴; برای گرایش اجتنابی - توانایی^۵: "هیچ سؤالی نیست که نتوانم جواب دهم، نتایج آزمون کلاس من بدتر از سایر کلاس‌ها نیست"^۶ و برای گرایش هدف کار - اجتنابی^۷: "برخی از کلاس‌های من کنسل شدند، من می‌توانم از مطالب سال قبل استفاده کنم و مجبور نباشم که درس‌های جدیدی آماده کنم". در این پرسشنامه از معلمان در مورد اهداف پیشرفت به صورت کلی سؤال می‌شود نه در مورد کلاس خاص. باتلر (۲۰۰۷) میزان آلفای کرونباخ چهار عامل اهداف تحری، اهداف رویکرد- توانایی، اجتنابی- توانایی و کار- اجتنابی را به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۷۸ و ۰/۷۱ و ۰/۸۲ گزارش داده است.

یافته‌ها

بررسی روایی محتوای: به منظور بررسی روایی محتوای مقیاس در اختیار ۱۰ نفر از متخصصان قرار گرفت تا از بعد ضرورت (لاوش، ۱۹۷۵) و مرتبط بودن (لاین، ۱۹۸۶) مورد بررسی قرار گرفته و شاخص‌های نسبت روایی محتوای^۵ (CVR) و شاخص روایی محتوای^۶ (CVI) محاسبه شدند. متخصصان عبارت‌های مقیاس را در طیف «غیرضروری، مفید، ضروری» نمره گذاری کرده و در ادامه شاخص نسبت روایی محتوای (CVR) بر اساس معادله $CVR = (ne-N/2)/(N/2)$ محاسبه گردید. در این معادله ne تعداد

-
1. mastery
  2. ability-approach
  3. ability-avoidance
  4. work- avoidance
  5. Content Validity Ratio
  6. Content Validity

متخصصانی است که گزینه ضروری را انتخاب کرده‌اند و N تعداد کل متخصصان است. شاخص CVR برای کل مقیاس نیز با محاسبه میانگین ضرايب تمامی عبارت‌ها به دست می‌آید. حداقل ضرايب قابل قبول CVR با حضور ده نفر متخصص برابر با $0/62$ و حداقل ضرايب CVI برابر با $0/70$ است (گیلبرت و پریون، ۲۰۱۶). نتایج نشان داد که ضرايب روایی محتوایی برای تمامی عبارت‌ها در سطح مطلوبی قرار دارد و شاخص CVR برای کل مقیاس برابر با $0/90$ به دست آمد.

روایی عاملی اکتشافی: در ابتدا نمونه پژوهش به دو نیمه تقسیم شد. از تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس جهت تحلیل عاملی اکتشافی بر روی نیمه اول (۱۵۰ نفر) استفاده گردید. در تحلیل عامل اکتشافی کفايت اندازه نمونه بر اساس شاخص کایزر-مایر-الکین (KMO^(۱)) و آزمون کرویت بارتلت قابل قبول بود. اندازه شاخص KMO برابر $0/818$ بود که نشان‌دهنده کفايت اندازه نمونه برای انجام تحلیل عاملی است و آزمون کرویت بارتلت معنادار شد ($Sig=0/001$) که فرضیه نبود همبستگی کافی بین متغیرها را رد کرد؛ در نتیجه پیش‌فرض‌های انجام تحلیل عاملی اکتشافی مورد تأیید قرار گرفت. تعداد عوامل سازنده مقیاس با توجه به اندازه ارزش‌های ویژه عوامل، واریانس تبیین شده هر عامل، بار عاملی بالاتر از $0/3$ و با دست کم سه گویه در یک عامل و نمودار اسکری تعیین شد. برخی سوالات در دو عامل بار عاملی داشتند که نهایتاً برای عاملی در نظر گرفته شدند که بار عاملی بیشتری داشتند. قابل ذکر است که مقدار بار عاملی این سوالات در عامل‌های دیگر بسیار جزئی و کمتر از $0/3$ بود لذا در مجموع هیچ یک از سوالات حذف نشدند و درنهایت پرسشنامه در ۴ عامل اشباع شد که این عوامل بر روی هم $51/33$ درصد واریانس را تبیین می‌کنند. اندازه‌های ارزش ویژه، درصد واریانس هر عامل و واریانس تجمعی در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. اندازه‌های ارزش ویژه، درصد واریانس هر عامل و درصد واریانس تجمعی

عامل‌ها	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد واریانس تجمعی	
۲۱/۱۷	۲۱/۱۷	۳/۳۸	۱	
۳۳/۸۳	۱۲/۶۶	۲/۰۲	۲	
۴۴/۳۳	۱۰/۴۹	۱/۶۷	۳	
۵۱/۳۲	۶/۹۹	۱/۱۱	۴	

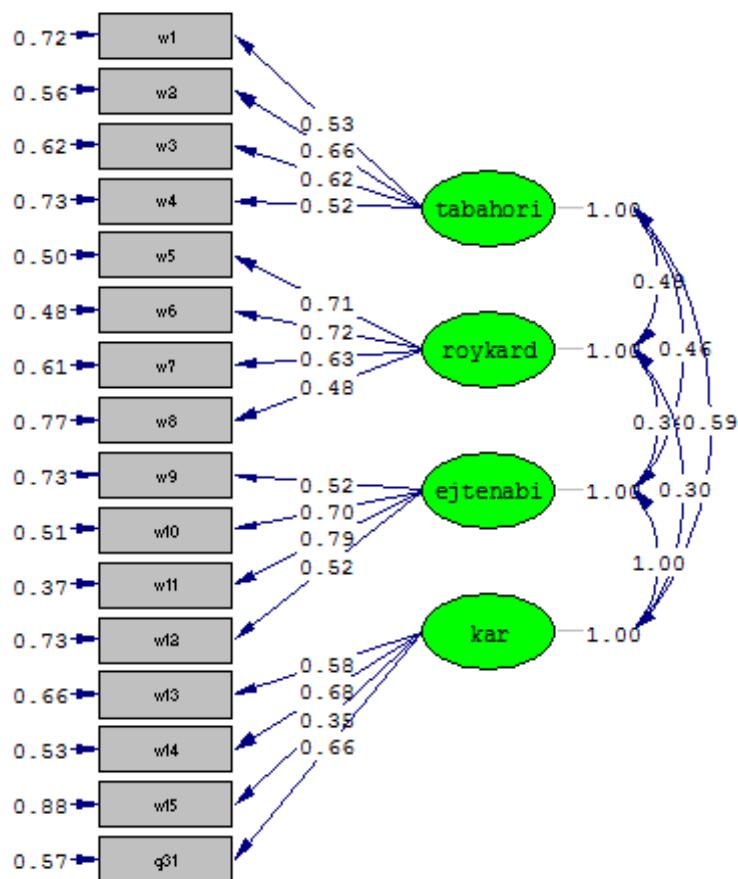
ساختار ساده عامل‌های چهارگانه پرسشنامه جهت‌گیری هدف معلم پس از چرخش در
جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. آیتم‌های پرسشنامه گرایش هدف معلم و بارهای عاملی آن‌ها

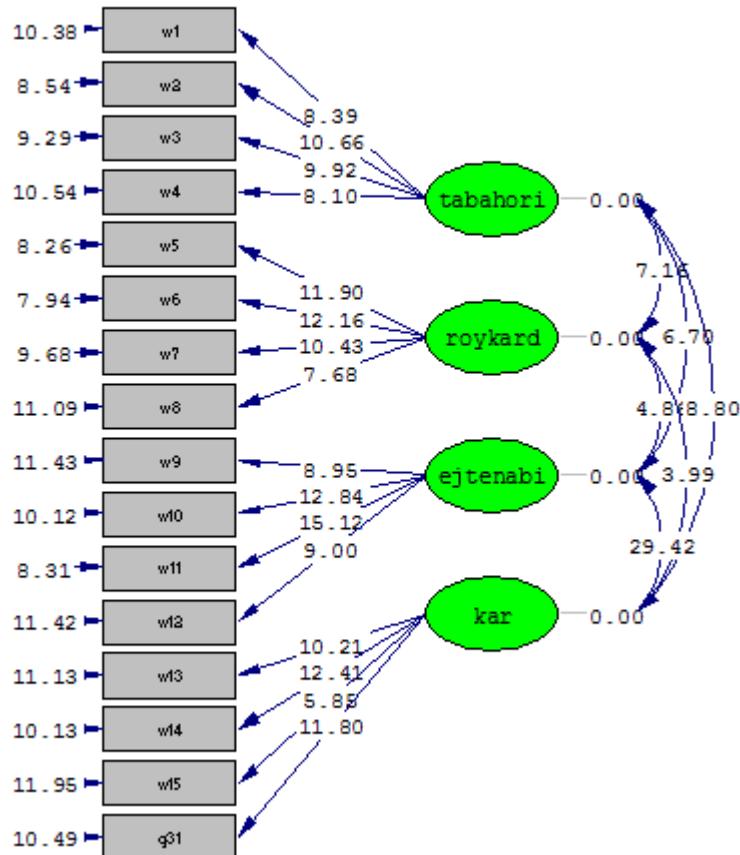
آیتم‌ها	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳	عامل ۴
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم وقتی چیز جدیدی در مورد خودم به عنوان معلم یاد می‌گیرم	۰/۸۰			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر چیزی در کلاس اتفاق یافته که باعث فهم عمیق‌تر من شود	۰/۷۱			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر دانش‌آموزی سوالی پرسد که باعث تفکر دوباره من در مورد موضوع شود	۰/۶۹			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر بینم که به عنوان یک معلم در حال رشد هستم و تدریس بهتر شده است	۰/۶۳			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر کلاس من در امتحان نمره بالاتری نسبت به سایر معلم‌ها کسب کند	۰/۷۵			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر برای تدریس بهتر در کلاس نسبت به سایر همکاران تشویق شوم	۰/۷۴			
احساس می‌کنم روز نسبتاً موفقی در مدرسه داشتم اگر در طی اجرای برنامه‌های کلاسی بهتر از سایر معلمان عمل کرده باشم	۰/۷۰			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر مدیر من را به عنوان یکی از بهترین معلمان در مدرسه معرفی کند	۰/۶۱			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر در ملاقاتات با مدیر، من را یکی از معلمان مشکل‌ساز نداند	۰/۷۱			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر دانش‌آموزان سوالی پرسند که نتوانم به آن جواب دهم	۰/۷۰			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر در کلاس من امتحان دانش‌آموزان بدتر از سایر کلاس‌ها نباشد	۰/۶۲			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر برنامه درسی کلاس من عقب‌تر از سایر معلم‌ها نباشد	۰/۵۵			
احساس می‌کنم روز نسبتاً خوبی در مدرسه داشتم اگر امتحان یا تکلیفی برای تصحیح نداشته باشم	۰/۵۳			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر برخی کلاس‌های من کنسل شده باشند	۰/۴۵			

آیتم‌ها	عامل
	۴	۳	۲	۱			
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر موضوعات آسان باشند و نیازی به آمادگی برای تدریس نداشته باشم							۰/۳۳
احساس می‌کنم روز موفقی در مدرسه داشتم اگر بدون تلاش زیاد کار کرده باشم							۰/۳۳

روایی عاملی تأییدی: در ادامه از تحلیل عامل تأییدی بر نیمه دوم نمونه (۱۵۰ نفر) استفاده شد. به منظور تأیید ساختار عاملی به دست آمده، تحلیل عاملی تأییدی با نرم‌افزار Lisrel و روش بیشینه درست‌نمایی به اجرا در آمد. جهت ارزیابی مدل از شاخص‌های برازنده‌گی استفاده شد. یکی از این شاخص‌ها χ^2 است که عدم معناداری آن نشان از برازش مناسب مدل دارد؛ اما این شاخص نسبت به حجم نمونه حساس بوده و در نمونه‌های بزرگ، علی‌رغم برازنده‌گی مطلوب مدل، معنادار می‌شود. بر این اساس، پیشنهاد شده است از دیگر شاخص‌های برازش نیز استفاده شود. نسبت مجذور خی به درجات آزادی (χ^2/df) یکی از این شاخص‌هاست که ضرایب بین ۱ تا ۳ برای آن مناسب هستند. شاخص خوبی برازنده‌گی (GFI)، شاخص خوبی برازنده‌گی تعدیل شده (AGFI)، شاخص برازنده‌گی هنجار شده (NFI) و شاخص برازنده‌گی مقایسه‌ای (CFI) از سایر شاخص‌های برازنده‌گی هستند که میزان قابل قبول آن‌ها باید از ۰/۹۰ بزرگ‌تر باشد. شاخص استاندارد شده ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA) نیز باید در مدل‌های قابل قبول از ۰/۰۸ کمتر باشد (تاباکنیک و فیدل، ۲۰۱۵). نمودارهای ۱ و ۲ نتایج مربوط به مقادیر پارامتر استاندارد و مقادیر تی را نشان می‌دهد.

نمودار ۱. مقادیر پارامتر استاندارد در تحلیل عاملی تأییدی

نمودار ۲. مقادیر β در تحلیل عاملی تأییدی

مقادیر پارامتر استاندارد برای هر یک از عوامل، نشان‌دهنده بار عاملی آن‌ها روی متغیر نهفته مربوط بوده که مقدار t متناظر آن‌ها نیز معناداری سهم آن‌ها در اندازه‌گیری متغیر نهفته را نشان می‌دهد. همان‌طور که در نمودار ۲ مشاهده می‌شود همه مقادیر t بزرگ‌تر از ۲ هستند و لذا همگی در سطح 0.05 معنادار می‌باشند. شاخص‌های برازش جذر میانگین مجنوزرات باقیمانده (RMSEA)، شاخص نیکویی برازش (GFI)، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)، شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص برازش هنجار شده (NFI) در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل

AGFI	GFI	NFI	CFI	RMSEA	X ²	df
۰/۸۸	۰/۹۱	۰/۹	۰/۹۴	۰/۰۶	۲۲۹/۱۴	۹۸

همه شاخص‌های برازش در جدول حاکی از برازش خوب مدل است. با توجه به مدل اصلی پرسشنامه جهت‌گیری هدف معلم شامل ۴ عامل یا گرایش است.

اعتبار: از روش آزمون-بازآزمون نیز برای بررسی پایایی پرسشنامه استفاده گردید، بدین ترتیب که ۳۰ معلم انتخاب و پس از دو هفته دوباره به پرسشنامه پاسخ دادند که نتایج تحلیل همبستگی نشان داد نمرات آزمون با نمرات باز آزمون با ضریب همبستگی ۰,۷۲ به طور معنادار رابطه دارند ($Sig=0/001$) که نشان می‌دهد ابزار از پایایی خوبی برخوردار است. مقدار آلفای کرونباخ نیز در پژوهش حاضر محاسبه و برای چهار عامل اهداف تبحیری، اهداف رویکرد-توانایی، اجتنابی-توانایی و کار-اجتنابی به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۸۴، ۰/۷۷ و ۰/۸۰ و برای کل مقیاس ۰/۸۲ به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر اعتباریابی پرسشنامه جهت‌گیری هدف معلم بود که توسط باتлер (۲۰۰۷) تهیه شده بود. مطالعات نشان داده‌اند که ابزارهای مورداستفاده در مطالعات پژوهشی، بالاًخص در رابطه با آزمودنی‌های مؤسسات آموزشی، بایستی مبتنی بر مبانی نظری قوی باشند (دی، ولیس، ۲۰۰۳). باتлер (۲۰۰۷) پیشنهاد کرد تئوری اهداف پیشرفت ممکن است چارچوبی نوید بخش برای مفهوم‌سازی انگیزه معلم ارائه کند. او استدلال کرد که کلاس درس نه فقط برای دانش‌آموز بلکه برای معلم نیز یک حوزه دستاورده است که معلم در آن در تلاش برای موفقیت شغلی است؛ اهداف پیشرفت یکی از سازه‌هایی است که می‌توان به آن به عنوان یکی از توانمندسازی‌های تحصیلی توجه کرد. یکی از موضوعات مهم در حوزه انگیزش، بررسی نقش اهداف پیشرفت با سوگیری‌های اهداف است (کارشکی، ۱۳۸۷). نظریه اهداف، رویکردهایی را توضیح می‌دهد که افراد در موقعیت‌های مختلف پیشرفت دارند و فرض می‌کند که اهداف، مسیر رفتار شناخت و انگیزه را مشخص و هدایت می‌کند (ایمز، ۱۹۹۲؛ لی و همکاران، ۲۰۱۰). در پژوهش حاضر اعتباریابی در دو مرحله اکتشافی و تأییدی صورت گرفته است. یافته‌های به دست آمده در این مرحله پژوهش نشان داد که انجام

تحلیل عاملی اکتشافی بر روی ماتریس ضرایب همبستگی با روش عامل‌پایابی مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس و در نظر گرفتن حداقل مقدار بارگذاری هر آیتم بر روی عوامل $0/30$ ، با چهار عامل اشباع می‌شود که دارای بیشترین همخوانی با ساختار نظری در نظر گرفته شده برای ساخت مقیاس است و این چهار عامل با ارزش ویژه بالا 1 در مجموع $51/33$ درصد از واریانس کل مقیاس را تبیین می‌کنند. چهار عامل به دست آمده به ترتیب شامل اهداف تبحری، گرایش رویکرد-توانایی، گرایش اجتنابی-توانایی و گرایش هدف کار-اجتنابی است. اعتبار آیتم‌ها، زیرمقیاس‌ها و کل مقیاس در گروه مدرج‌سازی نشان داد که کلیه زیرمقیاس از ضرایب مناسب همگونی درونی برخوردار است. ضرایب همبستگی بین آیتم‌ها و زیرمقیاس‌ها نیز نشان داد که این ضرایب بین $0/58$ و $0/79$ است. در تبیین این یافته می‌توان گفت، همه عوامل دارای ضریب آلفای کرونباخ بالای $0/7$ بودند که پایابی خوب عوامل را نشان می‌دهد. در ادامه با انتخاب نمونه دیگری از جامعه، تحلیل عاملی تائیدی بر روی داده‌های گروه روایی پایابی انجام شد در مجموع مدل از ویژگی‌های مناسب برآش برخوردار بود و ساختار عاملی تأییدی دارای چهار عامل دارای برآش مناسبی برای این داده‌ها بود. اعتبار آیتم‌ها نشان‌دهنده آن بود که کلیه زیرمقیاس‌ها از ضرایب مناسب همگونی در دامنه بین $0/58$ و $0/77$ برخوردار بودند. در مجموع می‌توان گفت که آیتم‌ها و زیرمقیاس‌ها و درنتیجه کل مقیاس از ضرایب همگونی درونی مناسبی برخوردار بودند.

درنهایت اینکه می‌توان عنوان نمود این پرسشنامه از پایابی برخوردار است و تحلیل عوامل نیز عوامل پرسشنامه اصلی را نمایان می‌کند و به طور کلی می‌توان از آن جهت تشخیص جهت‌گیری هدف در معلمان استفاده نمود اما باید به خاطر داشت که با توجه به نمونه محدود مطالعه حاضر و همچنین استفاده از ابزار خودگزارشی و با توجه به تفاوت‌های فرهنگی تعییم نتایج باید با احتیاط صورت پذیرد. پیشنهاد می‌شود این مطالعه بر روی نمونه‌های دیگر با تنوع بیشتر و با اندازه بیشتر انجام گیرد تا تکرار پذیری نتایج مورد آزمون قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود مطالعات آینده از مصاحبه جهت تکمیل و مقایسه نتایج حاصل از پرسشنامه استفاده گردد و همچنین جهت بررسی روایی ساختار، پرسشنامه کنونی با پرسشنامه های مشابه و متفاوت مورد مقایسه قرار گیرد. در آخر، برای تبیین یافته‌های این پژوهش می‌توان اذعان داشت که در روانشناسی تربیتی معاصر، نظریه جهت‌گیری هدف از مؤثرترین رویکردها در انگیزش بوده و تلویحات انگیزشی مهمی در یادگیری و عملکرد دارد (رفعی زاده، ۱۳۹۱).

محدودیت‌ها

درنهایت به محدودیت‌هایی اشاره می‌کنیم که برای تحقیقات بعدی باید مدنظر قرار بگیرند. پیوستگی درونی مقیاس گرایش هدف در پژوهش حاضر با مقدار گزارش شده توسط باتلر قابل مقایسه و قابل قبول بود؛ بنابراین مطالعات بیشتر برای توسعه زیرمقیاسهای این مقیاس با افزودن گویی‌هایی درباره پیش‌داوری‌های مختلف و محبویت اجتماعی توصیه می‌شود. یک مطالعه قبل‌نشان داده که گرایش هدف معلم می‌تواند گزارش دانش آموز از رفتار معلم را پیش‌بینی کند (باتلر و شیباز، ۲۰۱۴). در نظر داشتن چنین مقیاس‌هایی در مطالعات بعدی می‌تواند به معضل متغیرهای مشترک احتمالی رسیدگی کند. از مطالعه حاضر نمی‌توان روابط علی استنتاج کرد. لذا نتیجه‌ای مثل معلممانی که خواهان کمترین تلاش هستند با فرسودگی بیشتری موواجه می‌شوند به مطالعاتی در بازه زمانی طولانی تر نیازمند است تا مسیر آن‌ها را در نقاط زمانی متعددی بررسی کند و به یک احتمال منطقی و قابل قبول برسد. شاید مفهوم‌سازی اهداف جهت‌گیری دانش آموزان به این دلیل موردانتقاد باشد که به قیمت چشم‌پوشی از اهداف اجتماعی بالقوه تأثیرگذار روی اهداف تحصیلی تمرکز کرده (اردان و میهر، ۱۹۹۵). این خلاً در مطالعه حاضر نیز به چشم می‌خورد زیرا تدریس ذاتاً در یک محیط اجتماعی و میان فردی اتفاق می‌افتد و فقط یک تلاش فردی نیست اشتیاق برای پرورش، تعامل و ایجاد روابط صمیمی با شاگردان از جمله دلایل مهم معلممان برای ورود به تدریس است (وات و ریچاردسون ۲۰۰۸ ب). می‌توان بررسی کرد که آیا تلاش برای ایجاد روابط دلسوزانه و رضایت‌بخش با دانش آموزان مستلزم داشتن دسته متمایزی از اهداف شخصی برای معلم است.

علیرغم برخی محدودیت‌هایی مانند مشکلات مربوط به اجرای پرسشنامه و سوگیری در پاسخ‌دهی به سوالات مطالعات فعلی با دیگر تحقیقات همگرا هستند که تأیید می‌کنند که تئوری هدف جهت‌گیری هدف چارچوبی نویدبخش برای مطالعه انگیزه معلمان در فرهنگ‌ها و مدارس مختلف است. مهم‌تر اینکه روابط کاملاً پیوسته با اقدامات تعلیمی، علاقه معلم و فرسودگی حاکی از آن است که جهت‌گیری هدف معلم برای او و شاگردانش متنضم پیامدهای معناداری است. در حال حاضر شواهدی در دست است که انگیزه معلم مانند دانش آموزان تحت تأثیر زمینه‌ها است (باتلر و شیباز، ۲۰۱۴؛ پلتیر و همکاران^۱، ۲۰۰۲).

در این خصوص یک اشاره ضمنی روشن می‌تواند این باشد که تدریس وقتی در کارآمدترین حالت ممکن اتفاق می‌افتد که مدرسه و مدیران مدارس نه فقط مشوق دانش آموز بلکه مشوق معلم نیز باشند.

منابع

- درانی، کمال و صابری، قاسم. (۱۳۹۰). رویکرد جامعه‌شناسی به مهارت‌های ارتباطی معلمان روستایی در منطقه ارشق، نشریه توسعه محلی، ۱(۵)، ۸۵-۱۰۶.
- رفعی زاده، رفت. (۱۳۹۱). بررسی رابطه باورهای انگیزشی، جهت‌گیری هدف و استفاده از راهبردهای شناختی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان سال دوم دبیرستان شهر یزد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه یزد.
- کارشکی، حسین. (۱۳۸۷). نقش اهداف پیشرفت در مؤلفه‌های یادگیری خودتنظیمی، تازه‌های علوم شناختی، ۲۱، ۳۹-۱۳.
- نادری، عزت‌الله؛ حاجی زاد، محمد؛ شریعتمداری، علی و سیف نراقی، مریم. (۱۳۸۹). بررسی و مقایسه مهارت‌های حرفه‌ای معلمان دروس علوم پایه و علوم انسانی دوره راهنمایی شهرستان بهشهر بهمنظور ارائه روش‌های ارتقای کیفی این مهارت‌ها. فصلنامه علمی-پژوهشی تحقیقات مدیریت؛ آموزشی-۲(۲).

- Ames, C. (1990). Motivation: What teachers need to know. *Teachers college record*, 91(3), 409-421.
- Ames, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. *Journal of educational psychology*, 84(3), 261.
- Ames, C., & Ames, R. (1984). Systems of student and teacher motivation: Toward a qualitative definition. *Journal of Educational Psychology*, 76(4), 535.
- Ames, C., & Archer, J. (1988). Achievement goals in the classroom: Students' learning strategies and motivation processes. *Journal of educational psychology*, 80(3), 260.
- Astleitner, H. (2005). Principles of effective instruction-general standards for teachers and instructional designers. *Journal of Instructional Psychology*, 32(1), 3.
- Barron, K. E., Evans, S. W., Baranik, L. E., Serpell, Z. N., & Buvinger, E. (2006). Achievement goals of students with ADHD. *Learning Disability Quarterly*, 29(3), 137-158.
- Baumert, J., & Köller, O. (2000). Unterrichtsgestaltung, verständnisvolles Lernen und multiple Zielerreichung im Mathematik-und Physikunterricht der gymnasialen Oberstufe. In *TIMSS/III: Dritte*

- Internationale Mathematik- und Naturwissenschaftsstudie. Mathematische und naturwissenschaftliche Bildung am Ende der Schullaufbahn* (pp. 271-315). Leske+ Budrich.
- Butler, R. (2007). Teachers' achievement goal orientations and associations with teachers' help seeking: Examination of a novel approach to teacher motivation. *Journal of educational psychology*, 99(2), 241.
- Butler, R., & Shibaz, L. (2014). Striving to connect and striving to learn: Influences of relational and mastery goals for teaching on teacher behaviors and student interest and help seeking. *International Journal of Educational Research*, 65, 41-53.
- DeVellis, R. F. (2016). *Scale development: Theory and applications* (Vol. 26). Sage publications.
- Dweck, C. S. (1986). Motivational processes affecting learning. *American psychologist*, 41(10), 1040.
- Elliot, A. J. (1999). Approach and avoidance motivation and achievement goals. *Educational psychologist*, 34(3), 169-189.
- Elliot, A. J. (2005). A conceptual history of the achievement goal construct. *Handbook of competence and motivation*, 16(2005), 52-72.
- Elliot, A. J., & Harackiewicz, J. M. (1996). Approach and avoidance achievement goals and intrinsic motivation: A mediational analysis. *Journal of personality and social psychology*, 70(3), 461.
- Elliot, A. J., & Harackiewicz, J. M. (1996). Approach and avoidance achievement goals and intrinsic motivation: A mediational analysis. *Journal of personality and social psychology*, 70(3), 461.
- Gilbert, G. E., & Prion, S. (2016). Making sense of methods and measurement: Lawshe's Content Validity Index. *Clinical Simulation in Nursing*, 12(12), 530-531.
- Good, T. L., & Brophy, J. E. (1991). *Looking in Classrooms* New York.
- Grant, H., & Dweck, C. S. (2003). Clarifying achievement goals and their impact. *Journal of personality and social psychology*, 85(3), 541.
- Krauss, S., Kunter, M., Brunner, M., Baumert, J., Blum, W., Neubrand, M., ... & Löwen, K. (2004). *COACTIV: Professionswissen von Lehrkräften, kognitiv aktivierender Mathematikunterricht und die Entwicklung von mathematischer Kompetenz*. na.
- Lee, J. Q., McInerney, D. M., Liem, G. A. D., & Ortiga, Y. P. (2010). The relationship between future goals and achievement goal orientations: An intrinsic-extrinsic motivation perspective. *Contemporary Educational Psychology*, 35(4), 264-279.
- Middleton, M. J., & Midgley, C. (1997). Avoiding the demonstration of lack of ability: An underexplored aspect of goal theory. *Journal of educational psychology*, 89(4), 710.
- Midgley, C. (1993). Motivation and middle level schools. *Advances in motivation and achievement*, 8, 217-274.
- Midgley, C. (2014). *Goals, goal structures, and patterns of adaptive learning*. Routledge.

- Midgley, C., Maehr, M. L., Hruda, L. Z., Anderman, E., Anderman, L., Freeman, K. E., & Urdan, T. (2000). Manual for the patterns of adaptive learning scales. *Ann Arbor: University of Michigan*.
- Nicholls, J. G. (1989). *The competitive ethos and democratic education*. Harvard University Press.
- Pekrun, R., Elliot, A. J., & Maier, M. A. (2009). Achievement goals and achievement emotions: Testing a model of their joint relations with academic performance. *Journal of educational Psychology, 101*(1), 115.
- Pelletier, L. G., Séguin-Lévesque, C., & Legault, L. (2002). Pressure from above and pressure from below as determinants of teachers' motivation and teaching behaviors. *Journal of educational psychology, 94*(1), 186.
- Pintrich, P. R. (2003). A motivational science perspective on the role of student motivation in learning and teaching contexts. *Journal of educational Psychology, 95*(4), 667.
- Pintrich, P. R., Cross, D. R., Kozma, R. B., & McKeachie, W. J. (1986). Instructional psychology. *Annual review of psychology, 37*(1), 611-651.
- Retelsdorf, J., Butler, R., Streblow, L., & Schiefele, U. (2010). Teachers' goal orientations for teaching: Associations with instructional practices, interest in teaching, and burnout. *Learning and instruction, 20*(1), 30-46.
- Selamat, N., Samsu, N. Z., & Kamalu, N. S. M. (2013). The impact of organizational climate on teachers' job performance.
- Skaalvik, E. M. (1997). Self-enhancing and self-defeating ego orientation: Relations with task and avoidance orientation, achievement, self-perceptions, and anxiety. *Journal of educational psychology, 89*(1), 71.
- Skaalvik, E. M., Valåns, H., & Sletta, O. (1994). Task Involvement and Ego Involvement: relations with academic achievement, academic self-concept and self-esteem. *Scandinavian Journal of Educational Research, 38*(3-4), 231-243.
- Tabachnick, B. G., & Fidel, L. S. (2015). Using Multivariate Statistics., (Baloğlu, M., Çev. Ed.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Urdan, T. C., & Maehr, M. L. (1995). Beyond a two-goal theory of motivation and achievement: A case for social goals. *Review of educational research, 65*(3), 213-243.
- Watt, H. M. G., & Richardson, P. W. (2008a). Motivation for teaching. *Learning and Instruction, 18*, 405-407.
- Watt, H. M., & Richardson, P. W. (2008). Motivations, perceptions, and aspirations concerning teaching as a career for different types of beginning teachers. *Learning and instruction, 18*(5), 408-428.